

ดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการโดยไม่ต้องรอผลคดีอาญาได้หรือไม่ ?

แม้ว่าการดำเนินการทางวินัยได้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการเป็นการเฉพาะและแยกต่างหากจากการดำเนินคดีอาญาก็ตาม แต่กระบวนการทั้งสองก็ยังไม่ได้ถูกตัดขาดออกจากกันโดยสิ้นเชิง ส่วนจะมีความเชื่อมโยงมากน้อยเพียงใดสามารถพิจารณาได้จาก ๒ กรณีดังต่อไปนี้

1 กรณีข้อเท็จจริงในสำนวนการสอบสวนวินัยฟังได้ความชัดเจนแล้วว่า การกระทำของข้าราชการเป็นการกระทำผิดวินัยข้าราชการ

ให้ดำเนินการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยแก่ข้าราชการคนดังกล่าวให้เสร็จสิ้นไปโดยไปชักช้าและไม่ต้องรอฟังผลในคดีอาญาอีก

ตัวอย่าง : ปลัดอำเภอถูกกล่าวหาจากประชาชนในพื้นที่ว่าได้กักขังเงินอันเป็นการฉ้อโกงประชาชน และถูกดำเนินคดีอาญา ในระหว่างนั้น ปลัดอำเภอได้ถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีดังกล่าวด้วย และถูกลงโทษไล่ออกจากราชการในความผิดฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นประพฤติก่อความเสียหายร้ายแรง ในขณะที่การดำเนินคดีอาญายังคงดำเนินต่อไปและศาลยังไม่มีคำพิพากษาถึงที่สุด

2 กรณีการสอบสวนทางวินัยยังฟังไม่ได้ว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยและอยู่ในฐานะเป็นผู้ถูกฟ้องคดีอาญาหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญาอยู่

กรณีเช่นนี้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจดำเนินการทางวินัยสามารถรอการดำเนินการในทางวินัยไว้ก่อนได้จนกว่าจะทราบผลทางคดีอาญา

ที่มา : บทความที่น่าสนใจ สำนักงาน ก.พ.

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.)
กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม กรมปศุสัตว์

อย่างไรจึงเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ ตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑?

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- มาตรา ๘๓ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติ "ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ."
- กฎ ก.พ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดว่าการกระทำเช่นใดถือว่าเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ

ลักษณะที่เป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ มีดังนี้...

- **กระทำการด้วยการสัมผัสทางกายที่มีลักษณะส่อไปในทางเพศ** เช่น การจูบ การโอบกอด การจับอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง
- **การกระทำด้วยวาจาที่ส่อไปในทางเพศ** เช่น วิพากษ์วิจารณ์ พุดหยอกล้อ พุดหยาบคาย

- **การกระทำด้วยอาภักปกริยาที่ส่อไปในทางเพศ** เช่น การใช้สายตาลวนลาม การทำสัญญาณ หรือสัญลักษณ์ใดๆ
- **การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีใดๆ ที่ส่อไปในทางเพศ** เช่น แสดงรูปลามกอนาจาร ส่งจดหมายข้อความ หรือการสื่อสารรูปแบบอื่น

- **การแสดงพฤติกรรมอื่นใดที่ส่อไปในทางเพศ** ซึ่งผู้ถูกกระทำไม่พึงประสงค์หรือเดือดร้อนรำคาญ

ข้อพิจารณา!

- การที่จะถือว่าเป็นความผิดฐานล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ ตามมาตรา ๘๓(๘) ต้องเป็นการกระทำต่อข้าราชการด้วยกัน หรือ **ผู้ร่วมปฏิบัติราชการ**

- การกระทำความผิดกรณีล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ **ไม่เฉพาะว่าจะต้องเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นในสถานที่ทำงานเท่านั้น** หากพฤติกรรมไม่เหมาะสมเกิดขึ้นนอกสถานที่ทำงาน โดยผู้ถูกกระทำไม่ได้ยินยอม หรือทำให้ผู้ถูกกระทำเดือดร้อนรำคาญ ก็เข้าข่ายเป็นความผิดวินัยในกรณีนี้ได้

ที่มา : บทความที่น่าสนใจ สำนักงาน ก.พ.

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.)
กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม กรมปศุสัตว์

ข้าราชการ "คืนเงิน" ที่ "เรียกรับ" ไปแล้ว มีเหตุอันควรลดหย่อนโทษหรือไม่?

อุทธรณ์เรื่องนี้

- เป็นกรณีที่ นายบี (นามสมมุติ) เป็นข้าราชการ และได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสอบคัดเลือก ถูกร้องเรียนว่าในขณะที่ก่อนและหลังการสอบได้มีการเรียกรับเงินจากผู้เข้าสอบ อีกทั้งยังมีการให้ข้อสอบและบอกคำตอบข้อสอบแก่ผู้สมัครสอบคัดเลือกหลายราย
- การสอบสวนข้อเท็จจริงและการสอบสวนทางวินัย ฟังได้ว่า "ผู้นี้มีพฤติการณ์ตามที่ถูกร้องเรียน" ผู้มีอำนาจจึงมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า

นายบี เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสอบคัดเลือกฯ นายบีจึงมีหน้าที่ดำเนินการสอบคัดเลือก โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และเมื่อพิจารณาจากถ้อยคำพยานทุกคนให้การสอดคล้องตรงกันว่า ในขณะที่ก่อนเข้าห้องสอบและขณะสอบ นายบีเรียกรับเงินจากผู้สมัครสอบและนำแบบคำถามไปให้ผู้เข้าสอบและบอกคำตอบข้อสอบ พฤติการณ์ดังกล่าวของนายบีจึงได้ชื่อว่า **เป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง** ดังนั้น คำสั่งลงโทษไล่นายบีออกจากราชการจึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมาย

ศาลปกครองสูงสุดวางหลักสำคัญ เพื่อเป็นแนวทางประกอบการใช้ดุลพินิจว่า

- แม้จะคืนเงินให้แก่ผู้ถูกเรียกรับเงินแล้วก็ตาม **ไม่มีเหตุอันควรลดหย่อนโทษ** เพราะการกระทำได้เสร็จสิ้นแล้ว
- การเรียกรับเงินไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นก่อนสอบ อาจเกิดขึ้นหลังการสอบก็ได้ แต่ต้อง**ก่อนที่จะมีการประกาศรายชื่อผู้สอบคัดเลือก**
- ไม่ว่าจำนวนเงินจะมากหรือน้อย ก็ถือว่าเป็น**การกระทำโดยทุจริต**
- ตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการผู้เรียกรับเงินไม่ใช่ข้อสาระสำคัญ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
มาตรา ๘๕ (๔)กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง เป็นการกระทำความผิดวินัยร้ายแรง

"ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง" ถือเป็นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงสำหรับข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ แม้ว่าพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จะไม่ได้นิยามความหมายคำว่าประพฤตชั่วไว้ จึงเป็นดุลพินิจของฝ่ายปกครอง ที่จะพิจารณาว่าพฤติการณ์อย่างไรที่เข้าข่ายเป็นการประพฤตชั่ว

ที่มา : อุทธรณ์คดีปกครอง สำนักงานศาลปกครอง

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.)
กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม กรมปศุสัตว์